

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 14P/82/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6220201288
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Maukš
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2020:6220201288.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš sudcom Mgr. Andrejom Maukšom vo veci starostlivosti o maloletého G. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako otec, zastúpený opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, dieťa rodičov: otca E. F., nar. XX. XX. XXXX, H. XX a matky Š. F., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom H.C. XX, t. č. Y. XX, L. N. V., Č. K., o návrhu matky na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým, takto

rozhodol:

I. Súd zveruje maloletého G. F., nar. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti otca E. F., nar. XX. XX. XXXX, ktorý je oprávnený maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok.

II. Matka maloletého Š. F., nar. XX. XX. XXXX je povinná prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 65 Eur mesačne vždy do 25. dňa v mesiaci vopred k rukám otca E. F., X. XX. XX. XXXX, počnúc dňom právoplatnosti výroku I. tohto rozsudku.

III. Styk matky s maloletým sa neupravuje.

IV. Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 13P/26/2020-41 zo dňa 01. 07. 2020.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom doručeným dňa 05. 08. 2020 domáhala, aby bol maloletý zverený naspäť otcovi. Uviedla, že chcela, aby bol maloletý u nej, avšak nemôže ho mať pri sebe, lebo ju neposlúcha, chce ju biť, púšťa sa do nej, pričom otca sa bojí, ten je na neho prísny, jej sa nebojí.

2. Otec s návrhom matky súhlasil a žiadal, aby bol maloletý zverený do jeho osobnej starostlivosti. Pokiaľ ide o výšku výživného, matka mu posielala rôzne sumy od 30 do 50 Eur nepravidelne, avšak na maloletého sú výdavky (chodí do školy) a otec by bol rád, keby prispievala sumou 100 Eur mesačne, nakoľko je zamestnaná. Pokiaľ ide o úpravu styku, tento upraviť nežiadal, nakoľko na tomto sa s matkou vie dohodnúť, kedy by po maloletého prišla.

3. Opatrovník súhlasil so zverením maloletého do osobnej starostlivosti otca, ktorý síce žije v skromných podmienkach, avšak starostlivosť vie zabezpečiť. U maloletého nie sú žiadne problémy s návštevou školy. Sú tu určité problémy so správaním, ktoré však je otec schopný zvládnuť. Opatrovník navrhol styk zhodne s otcom neupraviť. Pokiaľ ide o výšku výživného, opatrovník uviedol, že matka je v zahraničí zamestnaná, hoci nemá presné informácie o jej pomeroch a z tohto dôvodu nie je na mieste určiť

minimálne výživné, avšak suma 100 Eur je privysoká. Po vykonanom dokazovaní opatrovník uviedol, že výživné by malo byť určené niekde na úrovni 70 Eur mesačne.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom otca, zisťovaním názoru maloletého a oboznámením sa s potvrdením ÚPSVaR Veľký Krtíš, správou opatrovníka z prešetrenia pomerov, lustráciami v registri obyvateľov a Sociálnej poisťovni, kurzom NBS Kč - EUR a obsahom spisu tunajšieho súdu 13P/26/2020, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

5. O úprave rodičovských práv a povinností k maloletému naposledy rozhodoval tunajší súd rozsudkom č. k. 13P/26/2020-41 zo dňa 01. 07. 2020, právoplatným dňa 29. 07. 2020 ktorým maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazal prispievať na jeho výživu výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa a styk otca s maloletým neupravil. Zo zápisnice z pojednávania zo dňa 01. 07. 2020 vyplýva, že matka bola v tom čase zamestnaná so zárobkom okolo 20.000,- Kč s tým, že cez koronakrízu prácu nemala, avšak od zajtrajšieho dňa mala znovu nastúpiť do tej istej práce. Zarába tiež jej druh, ktorý aj poberá dôchodok a o maloletého bude po finančnej stránke náležite postarané.

6. Z výsluchu otca v súdnej veci vyplynulo, že matka pôvodne chcela, aby bol maloletý u nej, nakoľko aj predtým s ním otec žil v Českej republike, kde si maloletý zvykol a sám tiež chcel ísť za matkou. Po poslednom rozhodnutí súdu, asi po 2 - 3 týždňoch, začala matka kontaktovať otca s tým, že sa nevláda o maloletého starať, že ju neposlúcha, túla sa, fajčí a z tohto dôvodu otec následne požiadal svojho pĺnoletého syna, aby maloletého doviedol naspäť k nemu, čo mohlo nastať asi pred dvoma - tromi mesiacmi. Pred matkou nemá maloletý rešpekt, napr. mu dovolila fajčiť, čo mu otec vie zakázať a má za to, že lepšie zvláda starostlivosť o maloletého. Okrem maloletého má otec ešte dvojročného maloletého syna a štvormesačnú maloletú dcéru s inou partnerkou, s ktorými žije v spoločnej domácnosti. Otec momentálne nemá žiaden príjem ani nepoberá dávky, len prídavok na dieťa v sume približne 24 Eur. V lete pracoval sezónne v lese, kde pílił drevo a mohol si privyrobiť cez 400 Eur mesačne. V súčasnosti tento príjem nemá ani nie je evidovaný na úrade práce, ako uchádzač o zamestnanie, ani si odvtedy inú prácu nehľadal, nakoľko má za to, že tam kde žije, si zamestnanie nájsť nevie. Otec uviedol, že nemá zdravotné problémy, ktoré by mu bránili pracovať. Pokiaľ ide o matku, podľa otca pracuje v Českej republike vo firme na výrobu pružín, kde môže mať príjem od 17.000,- do 18.000,- Kč. Ako výdavky na maloletého otec uviedol cestovné do školy 25 Eur mesačne, čo je však následne preplácané zo školy. Na stravu na celú domácnosť (v ktorej žije otec, maloletý, jeho súčasná družka a dve ďalšie maloleté deti otca) vynaloží sumu 250 Eur. Pokiaľ ide o oblečenie, naposledy mu ho kúpila matka, avšak treba mu kupovať nové veci aj obuv, čo by mohlo byť 30 až 40 Eur mesačne. Na hygienu na maloletého vynaloží sumu 10 Eur mesačne. Maloletý má taktiež mobilný telefón, kde mu otec kúpil kredit za sumu 4 Eurá 2-krát minulý mesiac. Na návštevu školy otec platí 16 Eur polročne, pričom nemal peniaze, aby to v súčasnosti zaplatil a preto sa so školou dohodol, že to bude strhnuté z preplácaného cestovného. Iné výdavky maloletý nemá ani na záľuby ani na zdravotnú starostlivosť.

7. Zo zisťovania názoru maloletého vyplynulo, že najprv chcel ísť k matke, kde sa po poslednom rozhodnutí súdu asi aj mesiac nachádzal, avšak nesprával sa vhodne, papuľoval jej, neposlúchal ju, túlal sa po meste, kým bola v práci, nie je však pravda, že ju bil ako je to uvedené v návrhu. Keby sa mal maloletý rozhodnúť, bol by radšej u matky, avšak ona by ho pre jeho správanie už k sebe nezobrala. V súčasnosti je u otca, kde sa správa lepšie, chodí tu do školy, na čo otec dáva pozor. Maloletý vníma vo výchove prísnejšieho otca ako matku.

8. Zo správy opatrovníka z prešetrenia pomerov vyplynulo, že maloletý sa dňa 05. 09. 2020 vrátil v sprievode svojho staršieho brata k otcovi a otec ho zapísal do deviateho ročníka Špeciálnej základnej školy vo Veľkom Krtíši. Bytové pomery u otca sú oproti poslednému šetreniu nezmenené, ide o starší rodinný dom v jeho osobnom vlastníctve, pozostávajúci z jednej obytnej izby, kuchyne a vstupnej chodby, ktoré sú prakticky zariadené závoným nábytkom a sú to rozťahovacie gauče na spanie. Telefonicky bola kontaktovaná aj matka maloletého, ktorá sa vyjadrila, že sa o dieťa starať nebude, keďže ju nerešpektuje, neposlúcha a je ochotná vziať si ho len na pár dní počas prázdnin.

9. Z lustrácie v registri obyvateľov vyplýva, že matka okrem maloletého iné maloleté deti nemá, pričom otec má dve ďalšie maloleté deti, a to maloletú F. F., nar. 18. XX. XXXX a maloletého E. F., nar. XX. XX. XXXX. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že ani jeden z rodičov nepoberá na území SR žiaden

príjem. Z potvrdenia ÚPSVaR Veľký Krtíš vyplýva, že otec poberá prídavky na dieťa v aktuálnej výške 24,95 Eur, pričom iné dávky nepoberá.

10. Súd vec právne posúdil podľa ustanovenia § 26 Zákona o rodine, podľa ktorého môže súd zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností ak sa zmenia pomery. Súd má za to, že v predmetnej veci došlo k podstatnej zmene pomerov v otázke osobnej starostlivosti o maloletého. Hoci bol maloletý len nedávno na základe rozsudku tunajšieho súdu z júla 2020 zverený matke, v súčasnosti sa podľa výsluchu otca aj správy opatrovníka nachádza u otca s tým, že matka ďalšiu osobnú starostlivosť o maloletého odmieta. Táto situácia odôvodňuje, aby súd opätovne rozhodoval o otázke osobnej starostlivosti o maloletého a súvisiacich rodičovských právach a povinnostiach v rozsahu podľa ustanovenia § 36 ods. 1 Zákona o rodine s odkazom na ustanovenia § 24 až 26 Zákona o rodine.

11. Pokiaľ ide o otázku osobnej starostlivosti, obaja rodičia sa zhodli na tom, aby bol maloletý v osobnej starostlivosti otca. Maloletý bol síce len v júli tohto roku zverený matke, avšak z výsluchu otca vyplynulo, že tá už po 2 - 3 týždňoch otca telefonicky kontaktovala, že jeho výchovu nezvláda. Skutočnosť, že matka nezvláda výchovu maloletého vyplynuli aj zo zisťovania názoru maloletého, ktorý uviedol, že matku neposlúchal, odvrával jej a v čase keď bola v práci sa túlal po meste. Z prednesu opatrovníka a správy z prešetrenia pomerov vyplynulo, že maloletý v súčasnosti navštevuje Špeciálnu základnú školu v meste Veľký Krtíš, pričom otec riadne dohliada na jeho školskú dochádzku a s návštevou školy nie sú problémy. Za tohto stavu súd považoval za vhodnejšie výchovné prostredie domácnosť otca, pričom sám maloletý sa vyjadril, že pred ním má väčší rešpekt, pričom pred matkou takýto rešpekt nemá. Otec síce podľa správy opatrovníka z prešetrenia pomerov žije v skromných podmienkach, avšak vie dohliadať na to, aby sa maloletý slušne správal a aby riadne navštevoval školu, a teda, aby bol zabezpečený jeho vývin po všetkých stránkach. Z vyššie uvedených dôvodov je v najlepšom záujme maloletého, aby bol vychovávaný v osobnej starostlivosti otca, ktorý má vhodnejšie rodičovské schopnosti na zvládnutie starostlivosti o maloletého. Preto súd zmenil rozhodnutie tunajšieho súdu č. k. 13P/26/2020-41 a maloletého zveril do osobnej starostlivosti otca.

12. Súd zároveň v súlade s ustanovením § 24 ods. 1 Zákona o rodine určil, že právo zastupovať a spravovať majetok maloletého bude otec, nakoľko v jeho osobnej starostlivosti sa maloletý nachádza, pričom matka sa nachádza v zahraničí, a teda z praktického hľadiska je vhodné, aby tieto úkony za maloletého vykonával otec.

13. Súd ďalej upravil aj vyživovaciu povinnosť matky voči maloletému, ako rodiča, ktorému súd maloletého nezveril do osobnej starostlivosti. Pri posudzovaní rozsahu vyživovacej povinnosti súd vychádzal z ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine a skúmal v prvom rade odôvodnené potreby maloletého, ako osoby oprávnenej z výživného. Z výsluchu otca vyplynulo, že na maloletého je potrebné vynakladať sumu 25 Eur mesačne na cestovné do školy, ktoré je však následne školou preplácané, a preto súd tento výdavok medzi odôvodnené potreby nezahrnul. Pokiaľ ide o stravovanie, otec uviedol, že celkovo na domácnosť vynaloží sumu 250 Eur mesačne, pričom v tejto domácnosti sa nachádzajú 5 osôb, z ktorých jedna - maloletá dcéra otca Klaudia má len niekoľko mesiacov, a teda ešte nie je stravovaná klasickou kupovanou stravou. Preto súd uvedenú sumu rozdelil medzi 4 osoby v domácnosti (otec, jeho súčasná partnerka a dve maloleté deti otca, vrátane maloletého) a ustálil, že na stravovanie maloletého je potrebné mesačne vynaložiť sumu 62,50 Eur. Súd mal ďalej z výsluchu otca preukázané, že na maloletého je v priemere mesačne potrebné vynaložiť na nákup ošatenia sumu 35 Eur (medzi 30 a 40 Eur), na hygienu 10 Eur a na mobilný telefón 8 Eur (kredit 2-krát po 4 Eur). Súd považoval tieto výdavky za základné nevyhnutné potreby maloletého a ich výšku za primeranú. Okrem toho je v súvislosti s návštevou školy je potrebné polročne vynaložiť sumu 16 Eur, z čoho alikvotná mesačná časť predstavuje 2,60 Eur. V súčte je tak potrebné na výživu maloletého každý mesiac pravidelne vynaložiť sumu približne 118 Eur.

14. Súd ďalej v súlade s ustanovením § 75 ods. 1 Zákona o rodine, posudzoval všetky schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov, ako osôb povinných z výživného, pričom v súlade s uvedeným ustanovením neposudzoval len skutočné príjmy, ale všetky ich schopnosti a možnosti príjem dosahovať (tzv. potencialita príjmov). Pokiaľ ide o matku, táto je v ČR zamestnaná ako to vyplýva z výsluchu otca aj zisťovania názoru maloletého. Otec uviedol, že príjem matky sa môže pohybovať v rozmedzí od 17.000,- do 18.000,- Kč. Skutočnosť, že matka je zamestnaná vyplýva aj z jej výsluchu pri poslednej úprave rodičovských práv a povinností v konaní 13P/26/2020, kde matka na pojednávaní dňa 01. 07.

2020 uviedla, že od nasledujúceho dňa opätovne nastupuje do zamestnania, kde dosahovala tam príjem 20.000,- Kč. Po prepočte kurzom Národnej banky Slovenska Kč voči Euru, 1 ku 26,258 vyplýva, že príjem matky sa pohybuje niekde na úrovni približne od 650 do 760 Eur (17.000,- až 20.000,- Kč). Matka taktiež nemá žiadne iné vyživovacie povinnosti, nakoľko z lustrácie v registri obyvateľov vyplynulo, že nemá žiadne iné maloleté deti. Pokiaľ ide o otca, tento v súčasnosti síce zamestnaný nie je, avšak s poukazom na vyššie uvedený princíp potenciality príjmov má súd za to, že sa môže zamestnať a dosahovať tak príjem a plniť vyživovaciu povinnosť na maloletého, nakoľko sám uviedol, že nemá žiadne zdravotné obmedzenia, ktoré by mu bránili pracovať. Otec si musí zabezpečiť svoje záležitosti tak, aby pri starostlivosti o rodinu bol schopný chodiť aj do zamestnania a dosahovať tak príjem ako matka. Súd však zohľadnil, že maloletého zveril do osobnej starostlivosti otca, pričom s maloletým sú určité výchovné problémy, ktoré matka nezvládala a sú úlohou otca. Preto v súlade s ustanovením § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určovaní vyživovacej povinnosti zohľadnil, že otec si ju čiastočne plní výkonom osobnej starostlivosti o maloletého a na ustálených výdavkoch na maloletého v sume 118 Eur mesačne by sa mala v o niečo vyššej miere podieľať matka. Vzhľadom na uvedené, súd určil výživné zo strany matky na sumu 65 Eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti výroku I. tohto rozsudku, ktorým súd maloletého zveril do osobnej starostlivosti otca. Takto určené výživné súd považuje za primerané vzhľadom na zistený príjem matky a absenciu inej vyživovacej povinnosti. Zvyšnú časť výdavkov na maloletého v sume približne 50 Eur bude musieť pokryť otec v súlade s potencialitou jeho príjmov uvedenou vyššie.

15. Súd v súlade s ustanovením § 25 ods. 2 Zákona o rodine styk maloletého s matkou neupravil, nakoľko ani jeden z účastníkov takúto úpravu nežiadal, pričom aj s poukazom na vek maloletého (15 rokov), je tento schopný styk zrealizovať aj sám podľa vlastného uváženia bez výslovnej úpravy súdom.

16. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého v mimosporových konaniach nemá žiaden z účastníkov nárok na náhradu trov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je p r í p u s t n é odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Veľký Krtíš.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a uvedie sa spisová značka. Okrem toho sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.